

กรอบแนวคิดงานวิจัยเรื่อง คุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการ
ตัดสินใจ : ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน
ระหว่างประเทศ

ชนากานต์ มงคลพร*

อาจารย์ ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง คุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ก่อนและหลังปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) โดยศึกษาถึง 1) ผลกระทบที่มีต่อองค์ประกอบงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน และ 2) ผลกระทบที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าตามราคาตลาด ก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้

ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย กล่าวคือศึกษาบริษัทที่อยู่ใน ดัชนี SET100 ณ เดือนธันวาคม ปี 2553 จำนวน 8 อุตสาหกรรม จำนวน 96 บริษัท ใช้วิธีทางสถิติ Wilcoxon signed rank test เพื่อคำนวณค่าทางสถิติและทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 แนวทางการวิเคราะห์ผลการวิจัยจะเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบจากการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ที่มีต่อ 1) องค์ประกอบงบการเงิน 2) อัตราส่วนทางการเงิน 3) มูลค่าตราสารทุน และ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าตามบัญชีต่อมูลค่าตามราคาตลาด เป็นรายอุตสาหกรรมและรวมทุกอุตสาหกรรม โดยแยกกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินออกจากอุตสาหกรรมอื่น

คำสำคัญ: มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

1. บทนำ

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) มาใช้ เป็นเหตุการณ์ที่สำคัญในประวัติศาสตร์การบัญชี ดังเช่นประเทศในทวีปยุโรป ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป (EU) ทุกประเทศได้พร้อมกันทำบัญชีเป็นระบบเดียวกัน ตั้งแต่ 1 มกราคม 2005 การนำมาตรฐานใหม่มาใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมี

* นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

นัยสำคัญในการปฏิบัติทางบัญชีของประเทศสมาชิก (Kousenidis, Ladas และ Negakis, 2010, น. 145)

สำหรับประเทศไทยนั้น เริ่มต้นจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles: GAAPs) ที่ใช้อยู่ในสหรัฐอเมริกา ดังนั้นในปลายปี 2548 สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ได้มีข้อตกลงจัดทำมาตรฐานการบัญชีไทย (Thailand Accounting Standards: TAS) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย (Thailand Financial Reporting Standards: TFRS) โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ จึงได้เริ่มปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) และทยอยประกาศบังคับใช้ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ได้ประกาศเริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีที่ปรับปรุงตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2554 สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย [ตลท.], 2011, น. 13; Morgan manager, 2555) และสภาวิชาชีพบัญชีฯ โดยคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี ก็ได้ทำการปรับปรุงมาตรฐานการบัญชีไทย (TAS) และมาตรฐานการรายงานทางการเงินไทย (TFRS) ต่อเนื่อง และประกาศบังคับใช้กับรายงานทางการเงินที่มีรอบระยะเวลารายงานเริ่มต้นตามที่คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชีเห็นสมควร (สภาวิชาชีพบัญชีฯ, 2556)

ข้อมูลทางบัญชีที่มีอยู่ในงบการเงินเป็นสิ่งที่คาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้มีอำนาจตัดสินใจ เพื่อที่จะสนองต่อสิ่งที่คาดหวัง งบการเงินจึงควรมีลักษณะพื้นฐานที่จำเป็น กล่าวคือ ข้อมูลทางการเงินที่จะเป็นประโยชน์จะต้องมีความสัมพันธ์กัน และมีความเที่ยงตรง (relevant and faithfully) นำเสนอในสิ่งที่ต้องการจะนำเสนอ ประโยชน์ของข้อมูลทางการเงินจะเพิ่มขึ้นถ้าสามารถเปรียบเทียบได้ (comparable) ยืนยันหรือตรวจสอบได้ (verifiable) ทันเวลา (timely) และสามารถเข้าใจได้ (understandable) (Conceptual Framework, 2010: A33 อ้างถึงใน Karđim, 2013, น. 71)

ในการที่บริษัทจดทะเบียนของไทยเริ่มต้นปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ในปี 2554 บริษัทจำเป็นต้องจัดทำงบการเงินเปรียบเทียบระหว่างปีแรกของการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) คือปี 2554 และงบการเงินของปีที่ผ่านมา คือปี 2553 ซึ่งได้จัดทำภายใต้มาตรฐานมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (THAI GAAP) ที่ใช้อยู่เดิม ให้เป็นตัวเลขที่สามารถเปรียบเทียบกันได้กับงบการเงินของปี 2554 ภายใต้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) (Pwc, ม.ป.ป.)

ผู้วิจัยในฐานะของนักบัญชีมีความสนใจในการศึกษาเพื่อประเมินว่าการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) จะมีผลให้ประโยชน์ของการใช้ข้อมูลทางบัญชีให้เพิ่มขึ้นหรือไม่ โดยจะทำการศึกษาถึงประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีในการ

ใช้วัดมูลค่าขององค์กรเปรียบเทียบก่อนและหลังการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) สำหรับบริษัทที่อยู่ในดัชนี Set100 คือหุ้น 100 ตัวที่ถูกคัดเลือกมาตามเงื่อนไขว่ามีสภาพคล่องสูง และปริมาณการซื้อขายสม่ำเสมอ (StockManday, 2556) ณ เดือนธันวาคม 2553 โดยจะทำการศึกษางบการเงินของปี 2553 ซึ่งจัดทำภายใต้มาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป (THAI GAAP) ที่ใช้อยู่เดิม และได้ปรับปรุงงบการเงินของกิจการในปีแรกที่มีการปรับใช้ โดยเปรียบเทียบงบการเงินของปี 2553 ก่อนและหลังปรับตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในปีเดียวกันนี้ให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) โดยปรากฏอยู่ในงบการเงินของปี 2554 ซึ่งเป็นปีแรกที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มีผลบังคับใช้

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาคุณค่าของข้อมูลทางบัญชีที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ โดยเปรียบเทียบก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาปรับใช้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบ Purposive Sampling ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (วรรณิ แกมเกตุ, 2556) กล่าวคือ จะศึกษาบริษัทที่อยู่ในดัชนี SET100 ณ เดือนธันวาคม 2553 ข้อมูลได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินประจำปี 2553 ของบริษัทดังกล่าว ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์กรประกอบงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงิน และ มูลค่าตามบัญชีและมูลค่าตามราคาตลาด ก่อนและหลังนำ IFRS มาปรับใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้วิธีทางสถิติ Wilcoxon signed rank test (Gastón et al., 2009, น. 12) เพื่อคำนวณค่าทางสถิติและทดสอบสมมติฐานโดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05

สำหรับการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ได้มีผู้ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ดังกล่าว ซึ่งขอยกตัวอย่างการศึกษา มาโดยสังเขป โดยแยกตามลักษณะการแบ่งช่วงเวลาการศึกษาข้อมูลก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ดังนี้

1) งานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลเป็นช่วงเวลาก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เช่น Karampinis และ Hevas (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ที่มีต่อประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศกรีซ Kousenidis, Ladas และ Negakis (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชี ในช่วงเวลาก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) โดยใช้แบบจำลองของ

Easton and Harris (1991) และ Feltham and Ohlson (1995) กลุ่มตัวอย่างคือบริษัทในประเทศกรีซ Outa (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาใช้ส่งผลต่อคุณภาพทางการบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศเคนยา Brochet, Jagolinzer และ Riedl (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาใช้ในการเปรียบเทียบงบการเงิน โดยศึกษาจากการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลในงบการเงินของบริษัทในสหราชอาณาจักร

Karğın (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ที่มีต่อประโยชน์ของข้อมูลทางบัญชีในช่วงเวลาก่อนและหลังการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาประยุกต์ใช้สำหรับบริษัทจดทะเบียนตุรกี Ames (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาใช้อย่างเต็มรูปแบบในปี 2005 ของประเทศแอฟริกาใต้ Chebaane และ Othman (2014) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบผลกระทบของการนำมาตราฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) มาใช้ที่มีต่อความสัมพันธ์ของรายได้ และมูลค่าตามบัญชีของผู้ถือหุ้น ในประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน จอร์แดน คูเวต กาตาร์ ตุรกี และ แอฟริกาใต้ Umoren และ Enang (2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ของธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไนจีเรีย 12 ธนาคาร

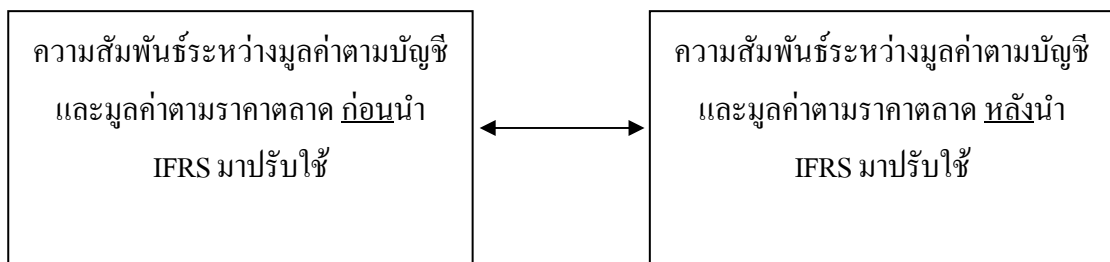
2) งานวิจัยที่ ศึกษาข้อมูลของช่วงเวลาหลังการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เช่น Alali และ Foote (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ประโยชน์ของข้อมูลทางการบัญชีที่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ในตลาดหลักทรัพย์อาบูดาบี (Abu Dhabi Stock Exchange - ADX) Halonen, Pavlovic และ Persson (2013) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ประโยชน์ของรายงานทางการเงิน และผลกระทบต่อราคาหุ้นในประเทศสวีเดน

3) งานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลของปีที่จัดทำรายงานการเงินภายใต้มาตรฐานเดิม และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เช่น Callao, Jarne และ Lañez (2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบจากการเปรียบเทียบ และความเกี่ยวข้องของรายงานทางการเงินจากการปรับใช้มาตรฐาน IFRS ในประเทศสเปน Gastón, García, Jarne และ Gadea (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบเชิงปริมาณของการปรับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ในสเปนและในสหราชอาณาจักร Clarkson, Hanna, Richardson และ Thompson (2011) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบผลกระทบของใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ในยุโรปและออสเตรเลีย

4) งานวิจัยที่ศึกษาข้อมูลการยอมรับการเปลี่ยนแปลงไปใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) กล่าวคือ Okpala (2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการยอมรับการใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) ในประเทศไนจีเรีย ประกอบด้วย

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในจีเรีย (ผู้จัดทำข้อมูล) และนักวิเคราะห์การลงทุน (ผู้ใช้ข้อมูล)

ซึ่งผลการศึกษาจากผู้วิจัยดังกล่าวให้ผลทั้งด้านบวกและด้านลบ สำหรับการศึกษากี่ยวกับการยอมรับการใช้ IFRS ในประเทศไนจีเรียได้ผลด้านบวก

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บรรณานุกรม

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). รายชื่อหลักทรัพย์ที่ใช้คำนวณดัชนี. สืบค้น 4 มีนาคม 2558, จาก <http://www.set.or.th/th/market/constituents.html>
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2011). ความคืบหน้าของมาตรฐานการบัญชีไทย. ใน *Financial Reporting Update @ The Stock Exchange of Thailand*, Vol. 1/2011 January 2011. (น. 13-15). สืบค้น 1 กุมภาพันธ์ 2558, จาก www.set.or.th/th/regulations/supervision/files/FRUpdate_set.pdf
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2013). ทิศทางในการจัดทำมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย. ใน *Financial Reporting Update @ The Stock Exchange of Thailand 2013*. (น. 5). สืบค้น 17 มีนาคม 2558, จาก <http://www.set.or.th/th/regulations/supervision/files/FRupdate2013/FRupdate2013.pdf>
- วรรณิ แกมเกต. (2556). วิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัย. สืบค้น 19 มีนาคม 2558, จาก http://rlc.nrct.go.th/ewt_dl.php?nid=1054
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). สรุปมาตรฐานวิชาชีพบัญชีปัจจุบัน มาตรฐานการรายงานทางการเงิน. ใน *รายงานประจำปี 2556*. (น. 115-117). สืบค้น 11 กุมภาพันธ์ 2558, จาก http://eservice.fap.or.th/files/annual_report/annual-report_2556-2557.pdf

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2558). *เอกสารเผยแพร่ของ บริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์*. สืบค้นจาก <http://market.sec.or.th/public/idisc/FinancialStatement.aspx?lang=th&reportcode=PP06>
- Alali, F. A. and Foote, P. S. (2009). The Value Relevance of International Financial Reporting Standards: Empirical Evidence in an Emerging Market. in *The International Journal of Accounting*, 47 (2012) 85–108. Retrieved March 3, 2015, from <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0020706311001178#>
- Ames, D. (2013). IFRS adoption and accounting quality: The case of South Africa. in *Journal of Applied Economics and Business Research JAEBR*, 3(3): 154–165 (2013). Retrieved April 1, 2015, from http://www.aebrjournal.org/uploads/6/6/2/2/6622240/3._ames.pdf
- Brochet, F., Jagolinzer, A. and Riedl, E. J. (2011). *Mandatory IFRS Adoption and Financial Statement Comparability*. Retrieved March 25, 2015, from http://www.hbs.edu/faculty/Publication%20Files/11-109_092bd7c0-10ca-4435-a711-f6bb_5959d698.pdf
- Callao, S., Jarne, J. I. and La´inez, J. A. (2007). Adoption of IFRS in Spain: Effect on the comparability and relevance of financial reporting. in *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 16 (2007) pp.148–178. Retrieved April 1, 2015, from <http://www.observatorioifrs.cl/archivos/05%20-%20Bibliograf%EDa/02%20-%20PA/BPA-001.pdf>
- Chebaane, S. and Othman, H. B. (2014). The impact of IFRS adoption on value relevance of earnings and book value of equity: the case of emerging markets in African and Asian regions. in *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 145 (2014) 70 – 80. Retrieved April 1, 2015, from http://www.researchgate.net/profile/Hakim_Othman/publication/265786505_The_impact_of_IFRS_adoption_on_value_relevance_of_earnings_and_book_value_of_equity_the_case_of_emerging_markets_in_African_and_Asian_regions/links/541b67f80cf25ebee98d35bd.pdf
- Clarkson, P., Hanna, J. D., Richardson, G. D. and Thompson, R. (2011). *The Impact of IFRS Adoption on the Value Relevance of Book Value and Earnings*. Retrieved March 25, 2015, from http://papers.ssm.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1614362

- Gastón, S. C., García, C. F., Jarne, J. I. J. and Gadea, J. A. L. (2010). *IFRS adoption in Spain and the United Kingdom: Effects on accounting numbers and relevance*. Retrieved March 5, 2015, from http://www.researchgate.net/publication/251599378_IFRS_adoption_in_Spain_and_the_United_Kingdom_Effects_on_accounting_numbers_and_relevance
- Halonen, E., Pavlovic, J. and Persson, R. (2013). Value relevance of accounting information and its impact on stock prices: Evidence from Sweden. in *Economics 2013*. (pp. 1-5). Retrieved February 24, 2015, from <http://people.su.se/~lundh/downloads/econometrics/tuesday/persson/Value%20relevance%20of%20accounting%20information%20and%20its%20impact%20on%20stock%20price.pdf>
- IFRS. (ม.ม.ป.). *What are IFRS?* สืบค้น 4 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.ifrs.org/About-us/Pages/What-are-IFRS.aspx>
- Karampinis, N. and Hevas, D. (2009). The Effect of the Mandatory Application of IFRS on the Value Relevance of Accounting Data: Some Evidence from Greece. in *European Research Studies*, Vol. XII, Issue (1) 2009. Retrieved April 1, 2015, from http://www.ersj.eu/repec/ers/papers/09_1_p5.pdf
- Karğın, S. (2013). The Impact of IFRS on the Value Relevance of Accounting Information: Evidence from Turkish Firms. in *International Journal of Economics and Finance*, Vol. 5, No. 4, 2013. Retrieved February 22, 2015, from <http://www.ccsenet.org/journal/index.php/ijef/article/viewFile/25768/15934>
- Kousenidis, D. V., Ladas, A. C. and Negakis, C. I. (2010). Value Relevance of Accounting Information in the Pre- and Post-IFRS Accounting Periods. in *European Research Studies*, Volume XIII, Issue (1), 2010, (pp. 145-154). Retrieved February 22, 2015, from [ww.ersj.eu/repec/ers/papers/10_1_p10.pdf](http://www.ersj.eu/repec/ers/papers/10_1_p10.pdf)
- Morgan manager. (2555, 8 มิถุนายน). *มาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS)*. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.ap-morgan.com/forum/index.php?topic=3614.0>
- Okpala, K. E. (2012). Adoption of IFRS and Financial Statements Effects: The Perceived Implications on FDI and Nigeria Economy. in *Australian Journal of Business and Management Research*, Vol.2 No.05 (76-83) August-2012. Retrieved April 1, 2015, from <http://ajbmr.com/articlepdf/aus-25-14i5n2a10.pdf>

- Outa, E. R. (2011). The Impact of International Financial Reporting Standards (IFRS) Adoption on the Accounting Quality of Listed Companies in Kenya. in *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, 2011, Vol. 1, No. 1. Retrieved April 1, 2015, from <http://www.macrothink.org/journal/index.php/ijafr/article/viewFile/1096/905>
- Pwc. (ม.ป.ป.). *Adoption in Thailand*. สืบค้น 3 มีนาคม 2558, จาก <http://www.pwc.com/th/en/ifrs/adoption.jhtml>
- SiamChart. (2558). *SET INDEX Historical*. สืบค้น 21 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://siamchart.com/stock/>
- StockManday. (2556, 6 ตุลาคม). *มาคัดหุ้นจาก set50, set100, setHD กันเถอะ*. สืบค้น 3 มีนาคม 2558, จาก <http://www.stockmanday.com/forum/index.php?topic=36.0>
- Umoren, A. O. and Enang, E. R. (2015). IFRS Adoption and Value Relevance of Financial Statements of Nigerian Listed Banks. in *International Journal of Finance and Accounting* 2015, 4(1): 1-7. Retrieved March 25, 2015, from <http://www.sapub.org/global/showpaperpdf.aspx?doi=10.5923/j.ijfa.20150401.01>.